

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 19 sierpnia 2024 r.

WK-I.431.1.24.2024

Pan
Łukasz Kapczyński
Burmistrz Miasta i Gminy Głinojeck

Urząd Miasta i Gminy Głinojeck
ul. Płocka 12
06-450 Głinojeck

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej², kontrolerzy Magdalena Boniewska oraz Janusz Masiak – inspektorzy wojewódzcy w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, przeprowadzili w dniach od 6 do 17 maja 2024 r., kontrolę problemową w Urzędzie Miasta i Gminy Głinojeck z siedzibą w Głinojecku przy ul. Płockiej 12.

Kontrolą objęto stan realizacji zadania z zakresu administracji rządowej w przedmiocie działalności urzędu stanu cywilnego oraz realizacji zadań z zakresu ustawy o zmianie imienia i nazwiska w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 22 kwietnia 2024 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 1 sierpnia 2024 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń przekazuję Panu Burmistrzowi wystąpienie pokontrolne.

W kontrolowanym okresie dokonano rejestracji 40 małżeństw, 44 zgonów, 1 czynności przeniesienia do rejestru stanu cywilnego treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, 1 czynności rejestracji zdarzenia, które nastąpiło poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w państwie, w którym, nie jest prowadzona rejestracja stanu cywilnego, 3 czynności

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190).

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

sprostowania aktu stanu cywilnego oraz 3 czynności uzupełnienia aktu stanu cywilnego. Ponadto wydano 5 decyzji na podstawie ustawy o zmianie imienia i nazwiska³.

W kontrolowanym okresie nie dokonywano rejestracji urodzeń, czynności odtworzenia zagranicznego dokumentu stanu cywilnego oraz nie wydawano decyzji o odmowie dokonania czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego, decyzji w sprawie umorzenia postępowania dotyczącego rejestracji stanu cywilnego, jak również nie wydawano zaświadczeń stwierdzających, że zgodnie z prawem polskim można zawrzeć małżeństwo, zaświadczeń o stanie cywilnym, zaświadczeń o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych dotyczących wskazanej osoby ani zaświadczeń o nieposiadaniu księgi stanu cywilnego.

Badaniu poddano 6 aktów małżeństwa, w tym: 3 akty sporządzone po zawarciu małżeństwa przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego i 3 akty sporządzone po zawarciu małżeństwa przed duchownym, w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego⁴, 8 aktów zgonu, 1 czynność przeniesienia do rejestru stanu cywilnego treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, 1 czynność rejestracji zdarzenia, które nastąpiło poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w państwie, w którym nie jest prowadzona rejestracja stanu cywilnego, 2 czynności sprostowania aktu stanu cywilnego, 2 czynności uzupełnienia aktu stanu cywilnego oraz 2 decyzje wydane na podstawie ustawy o zmianie imienia i nazwiska⁵.

Rejestracji stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego dokonał w poddanych kontroli przypadkach kierownik USC, zgodnie z właściwością określoną w art. 9 ust. 1 oraz art. 13 ust. 1 i 2 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego⁶, uwierzytelniając akty stanu cywilnego przez złożenie podpisu elektronicznego weryfikowanego za pomocą certyfikatu wydanego przez ministra cyfryzacji.

Poddane badaniu akty stanu cywilnego oznaczone zostały oddzielnie dla każdego rodzaju zdarzenia i odrębnie dla każdego roku kalendarzowego, zgodnie z wymogiem art. 19 ust. 1 p.a.s.c. Oznaczenia aktów stanu cywilnego zostały nadane przez system teleinformatyczny, zgodnie z zasadami określonymi w § 42 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu

³ Ustawa z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1988).

⁴ Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2809, ze zm.).

⁵ Oznaczenia wszystkich spraw poddanych badaniu wskazano w arkuszu ustaleń kontroli nr 1, który dołączono do akt kontroli.

⁶ Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1378), dalej: p.a.s.c.

cywilnego⁷.

Poddane kontroli akty małżeństwa oraz zgonu zawierały wymagane dane, określone, odpowiednio, w art. 88 ust. 1 oraz art. 95 ust. 1 p.a.s.c. Sporządzone zostały na podstawie wymaganych dokumentów, wymienionych w art. 87 ust. 2 i 3 oraz art. 92 ust. 2 p.a.s.c., z zachowaniem terminów określonych w art. 86 ust. 1 i 3 oraz art. 92 ust. 1 p.a.s.c.

Akta zbiorowe do poddanych kontroli aktów małżeństwa i zgonu, prowadzone były w formie papierowej, w porządku chronologicznym, a także zawierały dokumenty stanowiące podstawę dokonania czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego. W aktach zbiorowych do aktów małżeństwa znajdowały się zapewnienia o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa oraz zaświadczenie stwierdzające brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa i zaświadczenie wydane przez duchownego, o którym mowa w art. 8 § 2 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego albo protokół przyjęcia przez kierownika urzędu stanu cywilnego oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński, zaś w aktach zbiorowych do aktów zgonu – karta zgonu oraz protokół zgłoszenia zgonu.

Czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego polegających na sprostowaniu aktu stanu cywilnego, uzupełnieniu aktu stanu cywilnego, rejestracji zdarzenia, które nastąpiło poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w państwie, w którym nie jest prowadzona rejestracja stanu cywilnego oraz transkrypcji – dokonano w formie czynności materialno-technicznej, zgodnie z art. 35 ust. 3, art. 37 ust. 3, art. 99 ust. 1 oraz art. 105 ust. 1 p.a.s.c.

Poddanej kontroli transkrypcji dokonano zgodnie z wymogami art. 104 ust. 2 i 3 p.a.s.c., poprzez wierne i literalne przeniesienie treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego.

Prawidłowo realizowano obowiązki dokonywania adnotacji, dołączania wzmianek dodatkowych i przypisków, określone w art. 24 ust. 1, art. 25 i art. 105 ust. 1 p.a.s.c. oraz § 12-14 rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego.

Wypełniony został obowiązek polegający na powiadomieniu osoby, której akt dotyczy o zamiarze dokonania na wniosek sprostowania jej aktu stanu cywilnego, w przypadku który tego wymagał.

Po dokonaniu poddanych kontroli czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego wydano z urzędu, w każdym wymagającym tego przypadku, odpis aktu stanu cywilnego, odpowiednio: skrócony lub zupełny.

⁷ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 lutego 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1904).

Poddane kontroli decyzje w sprawie zmiany nazwiska wydane zostały zgodnie z właściwością organu określoną odpowiednio w art. 12 ust. 1 ustawy o zmianie imienia i nazwiska, z zachowaniem terminu określonego w art. 35 § 3 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego⁸ oraz zawierały wszystkie wymagane elementy określone w art. 107 k.p.a.

Ustalono, że wysokość pobranych opłat skarbowych za sporządzenie poddanych kontroli aktów małżeństwa oraz wydanie odpisu zupełnego aktu stanu cywilnego po dokonanych czynnościach sprostowania, uzupełnienia i transkrypcji, a także za wydanie decyzji o zmianie nazwiska była zgodna z określonymi w załączniku do ustawy o opłacie skarbowej⁹.

W wyniku kontroli nie stwierdzono przechowywania ksiąg stanu cywilnego i akt zbiorowych z naruszeniem obowiązków ich przekazania do właściwego archiwum państwowego, wynikających w art. 128 ust. 1 oraz art. 129 ust. 3 p.a.s.c.

Ustalono także, że osoba zatrudniona na stanowisku kierownika USC spełniała wymogi w zakresie wykształcenia i zatrudnienia, określone w art. 8 ust. 1 p.a.s.c.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące uchybienia:

- a) w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 22 kwietnia 2024 r. nie funkcjonowało stanowisko zastępcy kierownika urzędu stanu cywilnego, pomimo że okręg liczył poniżej 50 000 mieszkańców¹⁰. Powyższym naruszono art. 6 ust. 4 p.a.s.c., zgodnie z którym „*W okręgach liczących poniżej 50 000 mieszkańców (...) burmistrz (...) zatrudnia zastępcę kierownika urzędu stanu cywilnego (...)*”. Z treści powyższego przepisu wynika obowiązek zatrudnienia zastępcy kierownika urzędu stanu cywilnego oraz – dopiero po jego zatrudnieniu – opcjonalna możliwość stworzenia dodatkowego stanowiska kierownika urzędu stanu cywilnego;
- b) wydano 2 decyzje o zmianie nazwiska na podstawie niekompletnych wniosków, tj. niezawierających wskazania kierownika urzędu stanu cywilnego, który sporządził akt urodzenia¹¹. Działaniem powyższym naruszono wymóg art. 11 ust. 1 pkt 1 lit. b) ustawy o zmianie imienia i nazwiska;

⁸ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572), dalej k.p.a.

⁹ Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 2111).

¹⁰ Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Głinojecku z 9 maja 2024 r. „*W okresie poddany kontroli w Urzędzie Miasta i Gminy w Głinojecku nie był zatrudniony Zastępca Kierownika USC. Zastępca Kierownika USC zatrudniony był w okresie od 8 sierpnia 2016 r. do 1 września 2020 roku. W najbliższym czasie zostanie ogłoszone postępowanie konkursowe na to stanowisko*”.

¹¹ Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Głinojecku z 9 maja 2024 r. „*Wynika to z niedopatrzenia organu, (...) organ będzie zwracał na to uwagę*”.

- c) w podstawie prawnej poddanych kontroli decyzji o zmianie nazwiska, nie wskazano art. 4 ustawy o zmianie imienia i nazwiska oraz właściwego ustępu, stanowiącego podstawę prawną zmiany nazwiska wnioskodawcy¹²;
- d) 1 decyzja o zmianie nazwiska¹³, nie została przekazana za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, w którym jest prowadzony rejestr stanu cywilnego, do kierownika urzędu stanu cywilnego, który sporządził akt urodzenia¹⁴. Działaniem tym naruszono wymóg art. 13 ust. 2 ustawy o zmianie imienia i nazwiska, zgodnie z którym *„Kierownik urzędu stanu cywilnego albo jego zastępca, który wydał decyzję o zmianie imienia lub nazwiska, przesyła ją, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, w którym jest prowadzony rejestr stanu cywilnego, do kierownika urzędu stanu cywilnego, który sporządził akt urodzenia (...)”*;
- e) w 5 poddanych kontroli przypadkach¹⁵, dołączając do aktu stanu cywilnego wzmiankę dodatkową, nie wskazano oznaczenia dokumentu stanowiącego podstawę dokonanej czynności, pomimo że zgodnie z dyspozycją § 13 i § 15 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego *„(...) Wzmianka dodatkowa dołączona do aktu stanu cywilnego (...) zawiera: (...) część (...) z zamieszczoną informacją o dokumentach (...) stanowiących podstawę dołączenia wzmianki dodatkowej (...)”*¹⁶.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania w zakresie działalności urzędu stanu cywilnego oraz realizacji zadań z zakresu ustawy o zmianie imienia i nazwiska ocenia się **pozytywnie pomimo stwierdzonych uchybień**.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuje Pana Burmistrza do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonych uchybień, a w szczególności do:

- a) prawidłowej realizacji obowiązku określonego w art. 6 ust. 4 p.a.s.c.;

¹² Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Głinojecku z 9 maja 2024 r. *„Wynika to z niedopatrzenia organu, od chwili obecnej wskazane przepisy będą podane w podstawie prawnej decyzji o zmianie nazwiska”*.

¹³ Dotyczy decyzji wydanej w dniu 02.03.2023 r.

¹⁴ Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Głinojecku z 9 maja 2024 r. *„W przypadku decyzji (...) nie przekazano jej do Kierownika USC, który sporządził akt urodzenia. Zostało to uzupełnione w dniu 9 maja 2024 roku”*.

¹⁵ Dotyczy: 2 sprostowań aktu stanu cywilnego, 2 uzupełnień aktu stanu cywilnego oraz 1 czynności przeniesienia do rejestru stanu cywilnego treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego.

¹⁶ Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Głinojecku z 9 maja 2024 r. *„Wynika to z niedopatrzenia organu, od chwili obecnej będzie stosowana praktyka wpisywania numeru aktu na podstawie którego dokonano czynności”*.

- b) wydawania decyzji o zmianie nazwiska na podstawie kompletnych wniosków, tj. zawierających wskazanie kierownika urzędu stanu cywilnego, który sporządził akt urodzenia;
- c) wskazywania art. 4 ustawy o zmianie imienia i nazwiska oraz właściwego ustępu, stanowiącego podstawę prawną zmiany nazwiska wnioskodawcy w decyzji o zmianie nazwiska;
- d) przekazywania decyzji o zmianie nazwiska za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, w którym jest prowadzony rejestr stanu cywilnego, do kierownika urzędu stanu cywilnego, który sporządził akt urodzenia;
- e) wskazywania oznaczenia dokumentu stanowiącego podstawę dokonania czynności sprostowania aktu stanu cywilnego, uzupełnienia aktu stanu cywilnego i przeniesienia do rejestru stanu cywilnego treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, we wzmiankach dodatkowych dołączanych do aktów stanu cywilnego.

Przedstawiając powyższe informuję, że od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze oraz zobowiązuję Pana Burmistrza do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Proszę o udzielenie powyższej informacji za pośrednictwem platformy ePUAP.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Lesław Kuczyński
Zastępca Dyrektora Wydziału Kontroli

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/